

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM

Egészségtudományi Kar
Egészségtudományi Szakképzési és Továbbképzési Központ

GYERMEKKORI VÉSZHELYZETEK – HOGYAN MENTSEM MEG A GYERMEKEM?

2022. FEBRUÁR 04-25.

A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Tanfolyama

2021.02.04.

Életkori sajátosságok, csecsemő gyermek újraélesztés, légúti idegentest, vízbefulladás

14.00 -14.45 1. Előadás

- Ismertetésre kerülnek azok a legfontosabb élettani sajátosságok, vitális paraméterek, melyek ismerete mindenki számára hasznos (például a légzésszám, pulzusszám, vérnyomás változása az életkorral), illetve ennek gyakorlati következményei.
- A bölcsőhalál máig olyan téma, amit jellemzően hátrítunk, mert azt gondoljuk, hogy nálunk, családukkal nem fordulhat elő. A képzés keretében ismertetjük a tudomány mai, legmodernebb álláspontját a témával kapcsolatban, számba vesszük, hogy milyen lehetőségeink vannak a gyakorlatban, hogy a bölcsőhalál előfordulását a lehető legnagyobb mértékben csökkentsük. Szót ejtünk az eszközös, és eszköz nélküli lehetőségekről, és a teendőkről, ha már baj van (pl. riaszt a légzésfigyelő).
- Csecsemő-és gyermek újraélesztése még a legkiválóbb szakemberek számára is megterhelő esemény lelkileg. Abban a pillanatban, amikor egy gyermek a mi segítségünkre szorul bármely ok miatt - ami légzés vagy szív-megálláshoz vezetett -, csak a begyakorlott, azonnali, gyakorlatilag automatikusan, gondolkodás nélkül jövő helyes technika az, ami a lehető legnagyobb esélyt adja számára, hogy megmentjük az életét, illetve biztosítsuk az újraélesztés lehetőségét a mentőszolgálat megérkezéséig. Ehhez fel kell ismernünk a szituációt, gyorsan, lehetőleg jó sorrendben, azonnali döntéseket kell(ene) hoznunk egy olyan helyzetben, ami elképzelhetetlen stresszt, pánikot, és kétségbeesést képes előidézni. A tanfolyamon megbeszéljük a légzés-keringésmegállás felismerésének a technikáját, és gyakorlatban, türelemmel, szituációs feladatokon keresztül gyakoroljuk be a tennivalókat az Európai Újraélesztési Társaság vonatkozó ajánlásai alapján.

14.50 -15.35 2. Előadás

- Egy túl nagy falat, egy picike játék, mind-mind képesek arra, hogy a légutakba kerülve részleges vagy teljes légúti szűkületet vagy légútvesztést idézzenek elő. Ez a szituáció a lehető legmagasabb időfaktorú gyermekkori vészhelyzetek közül való, vagyis azonnali vagy nagyon gyors tudatos cselekvés nélkül eszméletlenséghez, vagy akár halálhoz is vezethetnek. Gyakorlatunk során a résztvevők megtanulják felismerni, hogy milyen jelekből következtethetünk légúti idegentest jelenlétére, és melyek azok a tevékenységek, melyek a legnagyobb eséllyel segítik át gyermeküket egy ilyen szituáción.
- A vízbefulladás az egyik leggyakoribb gyermekkori (baleseti okú) halálesetnek számít. Ismertetjük azokat a speciális elemeket, melyet célszerű elvégezni egy ilyen eseménnyel kapcsolatban. Életnagyságú szimulátor segítségével, valós szimulációs környezetben gyakorolja a résztvevő a teendőket.

A fulladó gyermek felismerése, esetleg az ok azonosítása, és a helyes tevékenységek elvégzése tudatos, higgadt, hatékony cselekvést kíván. Szimulációs környezetben adunk lehetőséget ezek megbeszélésére, kipróbálására.

Az előadás során azonosítjuk azokat az állapotokat, amelyek nagyon gyorsan képesek maradandó egészségkárosodást, vagy akár halált is előidézni, és megtanuljuk azokat a lehetőségeket, amiket ezek elhárítása érdekében tenni tudunk.

15.45 - 18.00 Gyakorlat

Életkori sajátosságok szemléltetése különböző életkornak megfelelő fantomokkal. Szituációs gyakorlatok segítségével elsajátításra kerülne az elméleten érintett témák gyakorlati alkalmazásai. Hogyan ismerhető fel, ha egy gyermeknek megállt a légzése vagy keringése? Gyakorlati feladatokon keresztül mutatjuk be, közösen gyakoroljuk és gyakoroltatjuk a csecsemő-és gyermek újraélesztés lépéseit. Megfigyeljük, hogy milyen jelek utalnak nehézlégzésre, és azonosítjuk a megfigyelni szükséges eltéréseket gyermekünkön (pl. a bőr színe, légzésszám stb.) Gyakorlati feladat során kap a résztvevő lehetőséget, hogy az előadások elhangzott ismeretanyagot kipróbálja szimulációs körülmények között.

A légúti idegentest eltávolításának gyakorlására példákon keresztül mutatjuk be azokat a gyakorlati fogásokat, melyeket az aktuális ajánlások tartalmaznak, ezzel pedig a legnagyobb esélyt adják, hogy az eltávolításukra tett kísérlet sikeres lehet.

Megbeszélésre kerülnek az eszméletén lévő, illetve az eszméletlen gyermek ellátásának különbözőségei is.

A vízbefulladás az egyik leggyakoribb gyermekkori (baleseti okú) halálesetnek számít. Ismertetjük azokat a speciális elemeket, melyet célszerű elvégezni egy ilyen eseménnyel kapcsolatban. Életnagyságú szimulátor segítségével, valós szimulációs környezetben gyakorolja a résztvevő a teendőket.

2022.02.11.

Légzőszervi kórképek, gyermekkori cukorbetegség, fájdalom

14.00 – 16.00 Előadás

A méhen kívüli életünk az első légvételekkel kezdődik, és a légzés, a gázcsere a legalapvetőbb élettani funkciók marad az életünk során. Ennek a bonyolult rendszernek egy apró hibája is elég ahhoz, hogy az oxigén felvételének vagy felhasználásának zavara álljon elő, amit a gyakorlatban nehézlégzésként, fulladásként élünk meg. Talán már hallottuk, rosszabb esetben átéltük gyermekünk ugató köhögését, kétségbeesett sírását az éjszaka közepén. Minden szülő szeretné, ha egy ilyen helyzetben helyes lépésekkel segíthetné gyermekét, miközben nyugtatja, és mellette van. Az egyes életkorokra jellemző, leggyakoribb, fulladással járó eseményeket (pl. krupp, asztma) ismertetjük, és megbeszéljük a lehetséges terápiás lehetőségeket az aktuális irányelvek segítségével.

A gyermekkori cukorbetegség (diabetes) előfordulása mára nem tartozik a ritka gyermekkori krónikus betegségek közé. Az orvostudomány fejlődésével a betegség nagyrészt korán kiderül, és köszönhetően a modern életmódbeli, gyógyszeres és eszközös lehetőségeknek, nagyon jó hatékonysággal kordában tarthatók. A jó terápiás hatékonyság mellett is előfordulnak a vércukorszint kibillenéséből származó vészhelyzetek, amelyek súlyos panaszokat okozhatnak, akár eszméletzavarhoz is vezethetnek. A képzés során azonosítjuk azokat a jeleket, melyek utalhatnak ezen kórképekre, és tárgyaljuk a szülői és/vagy laikus szintű – sokszor sikeres, egyben akár életmentő – segítségnyújtás lehetőségeit. Tárgyaljuk a leggyakoribb hibákat, amiket érdemes elkerülni.

A fájdalom az egyik legáltalánosabb és leggyakoribb tünet, ami megfogalmazódik, vagy aminek jelenlétét közvetve látjuk gyermekünkön. Rengeteg gyerek küzd különféle

(étel)intoleranciával, illetve emésztőszervi betegségekkel, melyek sokszor elsőként hasi fájdalom képében jelennek meg, ugyanakkor akut, akár életet veszélyeztető állapotok is hasi fájdalom képében jelentkezhetnek (pl. vakbélgyulladás). A fejfájás nem gyakori panasz a gyermekek körében, és az esetek jelentős részében nincs is mögötte riasztó szervi ok. Mikor kell azonban mégis aggódni? Mik azok a tünetek, amikor nem késlekedhetünk az orvoshoz fordulással? A tanfolyamon támpontot adunk annak eldöntésében, hogy mikor javasolt és mikor kell mentőt hívni vagy orvoshoz sietni, és melyek azok a terápiás lehetőségek, amiket szülőként is meg tudunk tenni.

Előadásunkban olyan betegségeket és eseményeket tárgyalunk, melyek nagy számú gyermeket, így családot érintenek, ezáltal ismeretük feltétlenül nagy segítség lehet egy vészhelyzetben.

16.00 – 18.00 Gyakorlat

Szituációs gyakorlatok segítségével elsajátításra kerülne az elméleten érintett témák gyakorlati alkalmazása

A fulladó gyermek felismerése, esetleg az ok azonosítása, és a helyes tevékenységek elvégzése tudatos, higgadt, hatékony cselekvést kíván. Szimulációs környezetben adunk lehetőséget ezek megbeszélésére, kipróbálására. A cukorbetegséggel kapcsolatos leggyakoribb események tárgyalásán túl bemutatásra kerül a vércukormeghatározás helyes technikája, továbbá az alacsony vagy magas vércukorszinttel kapcsolatos lehetőségek, az ehhez vezető leggyakoribb szituációk tárgyalásán keresztül.

2022.02.18.

Gyermekkori balesetek, fejsérülés, égés, mérgezések

14.00-16.00 Előadás

A kisebb-nagyobb gyermekkori balesetek tagadhatatlanul előfordulnak a leg gondosabb nevelés mellett is. Az egészen apró hámsérülésektől a ficamokon vagy töréseken át, előfordulhatnak többszörös, akár súlyos sérülések is. Az első percekben elvégzett segítségnyújtás, a helyes rögzítés, a további sérüléstől való védelem, a steril sebfedés, vagy akár a fájdalomcsillapítás lehetőségeinek ismertetése egyrészt sokat

segíthet gyermekünknek egy fájdalmas esemény minél kevésbé kellemetlen megélésében, másrészt pedig hatással lehet akár a hosszútávú gyógyulásban, rehabilitációban is.

A sürgősségi osztályos vizitek magas száma sérülés, ezek közül is fejsérülés miatt történik. Megbeszélésre kerülnek egy fejsérült gyermekkel kapcsolatos azonnali teendők, és lehetőségek.

Az égés, a baleseti sérülések speciális csoportját képviselik. Máig sok szóbeszéd, tévhit, és akár káros beavatkozás terjed. Ezek tisztázását tűztük ki célul, hogy modern ismeretekkel felvértezve legyen képes a résztvevő égést szenvedett gyermek első ellátását megkezdeni.

A mérgezések leggyakrabban véletlen ivás, lenyelés, belélegzés során fordulnak elő. Az előadásban számba vesszük a leggyakoribb szituációkat és mérgezést okozó szereket, illetve azokat a lehetőségeket, amik a mérgező anyag mihamarabbi közömbösítése irányába mutatnak, továbbá melyek gyermekünk állapotának romlását megakadályozzák, vagy mérséklük.

16.00-18.00 Gyakorlat

Szituációs gyakorlatok segítségével elsajátításra kerülne az elméleten érintett témák gyakorlati alkalmazása

A baleseti ellátás alapjai, a kommunikáció, sebellátás, segítség hívás, vagy a kórházba szállítás kérdését beszéljük meg a résztvevők egy gyakori traumás eseményt bemutató szimulációs környezetben. A traumatológiai események sorában a gyakorinak mondható végtagsérülések ellátását, illetve nagy vérzés ellátásának helyes technikáját lesz módja begyakorolni a résztvevőnek. Szót ejtünk a lehetséges hibákról, tévhitekről, és válaszolunk a felmerülő kérdésekre. Az égés, a baleseti sérülések speciális csoportját képviselik. Máig sok szóbeszéd, tévhit, és akár káros beavatkozás terjed. Ezek tisztázását tűztük ki célul, hogy modern ismeretekkel felvértezve legyen képes a résztvevő égést szenvedett gyermek első ellátását megkezdeni. Mérgező anyaggal kapcsolatba kerülő gyermek hosszútávú egészségével kapcsolatos helyes döntések meghozatala tudást, és higgadt gondolkodást igényel. Ezek tisztázását tűztük ki célul, hogy modern ismeretekkel felvértezve legyen képes a résztvevő mérgezést elszenvedett gyermek első ellátását megkezdeni.

2022.02.25.**Allergiás reakciók, lázcsillapítás, görcsállapotok****14.00-16.00 Előadás**

Pollenallergia, ételallergia, rovarcsípés. Csak pár példa abból a kimeríthetetlen listából, amik allergiás reakciókat válthatnak ki. Ezen reakciók hevessége és súlyossága egészen az életveszélyesig terjedhet. Bemutatjuk a szülői elsősegély lehetséges elemeit, az első percek meghatározó teendőit, és kiemelt figyelmet fordítunk a tévhitek cáfolására.

Nehezen találnánk olyan szülőt, akinek gyermeke - bármely okból kifolyólag - ne lett volna lázas. Egyesek gyorsan és gyakran, mások szinte sosem lázasok. Előadásunkban bemutatjuk a lázcsillapítással kapcsolatos, érvényes tudományos alapú ajánlásokat, és megbeszélésre kerülnek a lázcsillapítást lehetséges (nem gyógyszeres és gyógyszeres) formái.

A görcs képében jelentkező kórállapotokról számtalan hiedelem és szóbeszéd kering. Az előadás során azonosítjuk azokat a gyakori okokat, amik gyermekkori görcsállapotot okozhatnak, megtárgyalásra kerülnek azok a lehetőségek, melyet szülőként is meg tudunk tenni egy ilyen helyzetben.

16.00-18.00 Gyakorlat és záróvizsga teljesítése

Szituációs gyakorlatok segítségével elsajátításra kerülne az elméleten érintett témák gyakorlati alkalmazása

Az allergiás reakció lehet azonnali, heves, akár életveszélyes esemény is, amikor a minél gyorsabb segítségnyújtás életmentő lehet. A mindennapokban természetesen számtalan ágens, anyag, rovar stb. válthat ki ilyen, és ennél lényegesen kevésbé heves, múló allergiás folyamatot. A szülői elsősegély lehetőségeit gyakoroljuk szimulációs keretek között.

Gyakorlatban ismertetjük a lázcsillapítás javallatait és lehetőségeit. Számba vesszük a gyógyszeres, és nem gyógyszeres lázcsillapítási módokat. Megbeszélésre kerülnek a leggyakoribb hibák, tévhitek. Szimulációs gyakorlat során értékeljük a fájdalmat, és megbeszéljük a fájdalomcsillapítással kapcsolatos döntéshozatal dinamikáját.

Egy görcsös állapot minden keretek között riasztó esemény, főként, ha gyermekünkről van szó. Lázás állapotban bekövetkező görcs esetén is van lehetősége a szülőnek, hogy segítse gyermeke gyógyulását, megakadályozza esetleg sérülések elszenvedését, vagy akár neurológiai szövődmény, károsodás kialakulását. A görcstevékenység során is megtehető mozzanatokot tárgyaljuk, biztosítva a kérdések feltételének lehetőségét.